

SZÁSZVÁROS ÉS VIDÉKE

TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Előfizetési árak:

Egész évre — — — 8 kor. | Negyed évre — — — 2 kor.
Fél évre — — — 4 " | Egyes szám ára — — 16 fill.
Nyilttér soronként 30 fillér.

Laptulajdonos és felelős szerkesztő: Ifj. Szántó Károly.

Kiadóhivatal: Szászvárosi Könyvnyomda R.-t.

Megjelenik minden vasárnap.

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez, a pénzküldemények és hirdetések a kiadóhivatalhoz küldendők. Kéziratok nem adtnak vissza. Hirdetések árszabály szerint, főbbszöri hirdetésnél árkedvezmény.

Kárpátok ünnepe.

Irta: P. Gub Rafael.

Májusi verőfény, ünnepi dísz s a karitásztüzes lobbanása gyult újra milliók és milliók szívében.

A Kárpátokra emlékezünk Gorlice vérben pirkadó napjának évfordulója hajnalán s mint misztikus mese s mégis sok könnyel, gyászszal, dicsőséggel, lelkesedéssel itatott valóság ébred rózsás életre a magyar nemzetnek, a történelemnek eleven, meleg pirosuló vérral megirt kárpáti győzelme. Mese-e, vagy valóság... hosszú álmodás-e, vagy valódi meglátás...? Mentek-mentek a hősök; ősi energia, faji büszkeség feszült, kigyulladt. Mentek a hadak régen megjárt uton, a csillogó hó uton s őket kísérték az ősök a tejuton.

Ősz volt — tél lett s a tavasz bimbóhasadása, az élet ébredése is beköszöntött. Állták a harcot, küzdöttek a hősök: Uzsok, Lawoce, Dukla ágyuk bömbölésétől, szikrázó golyók sistergésétől, hősök véreinek permetezésétől, halálhörgéstől nyögött, könnyezett, zugott, visszhangzott, dübörgött.

Földrengés járta a hegyeket, megreszketette az eget s iszonyu csaták moraját zugta a föld.

Lázás idegesség, csüggedés, visszafojtott lélekzet s hangos dobogás nyomta a szíveket s a sötét pesszimizmus vészes huhogása ijesztett.

S a hősök csak egyre mentek, de jöttek is bénán a világ borzasztó csatáját megküzdve vérzően. Soha szebben, soha buzgóbban nem szállt ima az égbe:

Magyarok Istene segítsd meg népedet...!
Boldog asszony anyánk! régi nagy pátronánk!

Magyarországról, szegény hazánkról, ne feledkezzél el szegény magyarokról!

És az ég visszazengett... és az Úr intett. Felébredtek a kárpáti hegyek, elmentek csatába, megsegíteni a küzdő magyar hősokeket. Felsorakoztak rettentő hadirendben katonák és hegyek: hazaszeretettől tüzes, lelkes vitézek és vaskarral, acél buzogánnyal fenyegető szikladandárok.

Jött az istenitélet, jött a borzasztó tetemrehívás s ahová magyar katona nem léphetett, ott a szörnyű halált a fagyos jégpáncél hegyek osztották. Magyar katonák és német hadak lecsaptak az ellenségre s az égen Görlice napja felragyogott, csattogott az ének a „Rákócinduló“ és a Hymnus s távolról belezugott a pokoli zajba a „Wacht am Rhein“ s itthon az aggodó szívekből hálaima szállott az égbe, a harangok mindenfelől „Te Deum“-ot csilingeltek.

Visszatartozhatatlanul gurult le az északi kolosszus a kárpáti bércekről. Egyszere foszlott szét Nikolajevics ábrándos álma, hogy a dus aranykalászt ringató alföldi rónán, szőlőhegyeken, selymes pázsitos réteken végigmasirozva Budapest—Bécs—Berlin kapuit bedöngesse s hódolatteljesen az atyuska lábaihoz letegye.

Imár egy éve, hogy mindez megtörtént s kivívták a magyar és német hősök a világ legszebb győzelmét.

A kárpáti csata már a múlté. Mese száll le a rónára, iskolákba, palotákba, csendes kisházi viskókba évezredes határőrökről, lerongyolódott, felszaggatott, hősök vérevel öntözött kárpátokról. Regélnek a határőrök hosszú

halott falvacskáiban csendes álmukat alvó vitézek szép nagyszerű győzelmi tetteikről: regélnek a magyar feltámadásról, kivivott nagyszerű becsületről s hogy jaj annak, aki bántja a magyart!

Hősök lelkei is hazajártak a hűséges szövetséges hegyekről, Kárpátokról s májusi kikeletről, győzelmes életről susogtak. Ez az új mese járta végig május 2-án, Gorlice napjának keltén az országot.

Kigyultak a szívek mécsesei s hálásan, imáddal szóltott millió szívből a kárpáti himnus.

Gyültek a fillérek. S a Kárpátokon új élet ébred, s ez lesz a győzelmes, diadalmas élet, ünnep, az igazi kárpáti ünnep.

Kérelem a magyar nemzethez!

A magyar királyi kormány a háboru tartama alatti kivételes rendelkezési jogának alapján elrendelte, hogy április 30-áról május 1-re virradó éjszaka tizenegy órakor a Magyar Szent Korona országainak területén mindenütt az óramutatott tizenkét órára tolják előre és ezzel az egyszerű mechanikai művelettel új időmérés kezdődik.

Históriai értékű, egész életrendünket megváltoztató, új korszakot jelentő intézkedés ez.

A május elsejével kezdődő új nyári időszámítás, amely a matematikai időméréssel ellentétben, de a nyári évszak napállásának természetes figyelembevételével, a kronológiát egy órával előbbre viszi, a történelemben páratlanul álló intézkedés.

Ezt a kortörténelmi eseményt akarja okmány-szerűen megörökíteni az Augusztus Alap akkor, amikor a nevezetes időmérési változás órá-

A SZÁSZVÁROS ÉS VIDÉKE TÁRKÁJA.

Mind halomra hull.

Sűrű az idők véres lábnyoma,
Egy-egy sirdomb, temető, merre lép...
Sötétben szállnak a felhők tova,
Rájok dobva viharok éjjelét.

Mig egyre zugja panaszos szavát,
Nyílik ezernyi sirnak ajtaja:
Az új rohamra indulók hadát
Körülserlegli szellemek raja:

Testvér!... kezemből kiesett a kard,
Szálljon karodba kettőnk ereje...
Hadd tudják, ismerjék meg a magyart:
Ki hü, igaz, nem hagyja Istene!

S im', hirtelen elnémul a vihar,
A villám is: hősök tekintete;
Tulordít mindent most a harci zaj:
Vad forgószél vadabb lendülete.

Szaggatja, tépi, zuzza sorait,
Vér tengerén az ég is lángragyul:
A hitvány ellen árulásait
Ugy büntetjük meg: mind halomra hull!

Kosztolánszky István.

Szerbiai fogságom története.

(Folytatás és vége.)

Most már egyedül vándoroltam tovább, a mig Pristina ujszerbiai város előtt egy állítólag dalmát fiatalemberrel nem találkoztam, aki hozzám szegődött, podgyászát szintén talicskára rakta és egy kötéllel előlről huzván, segített talicskámát továbbvinni. Így mentünk Pristinából Prizren-felém remélve, hogy onnan Bitoliába, majd a határon át görögföldre s onnan esetleg hazajuthatunk. Kevés pénzünkön a városokban vásároltunk jó drágán burgonyát, hagymát, kukoricalisztet s utunkban, ahol az este utóltér, lehetőleg erdőszélén, vízparton, ott letelepedtünk éjszakára. Tüzet raktunk és főztünk valami vacsorát. Volt kávénk, teánk sőt kakaonk is, mert én mindig számítottam az eshetőségre, ha majd nem kapunk az államtól semmi ellátást, hát legyen.

Társaim ugyan ostobának tartottak és lenéztek ezért, mert szerintük Szerbia ügye részünkről már el volt intézve tavalyi offenzívánkkal, mikor Sabácot feldultuk, Belgrádot bevettük s a szerb sereget elverve a Kosmájuig kergettük. Ezzel, mint ezek a füzfa politikusok mondták, a büntető expedíció befejeztetett és seregeink ezért is vonultak ki Szerbiából, ahová többé már nem jön egyetlen magyar baka sem. A tények mást bizo-

nyitottak és azok, akik nem gondoskodtak egy inséges jövő eshetőségeiről, most keservesen megbánhatták; heteken át kellett a legkétségbeesettebben küzdeniök az éhhalál ellen. Láttam, midőn kiéhezett fogolytársaim egy az utszelen elesett ló hullájáról vagdaltak le hus darabokat s azt megsütve, megfőzve, kenyér nélkül megették, mert a kenyeret már hetek óta tüznél piritott csöveskukorica pótolta.

Egyik fogoly annyira elgyengült már, hogy gyomra nem bírta bevenni a húst, én éppen elkészültem a mi napi kakaonk főzésével és megkínáltam az ipsét egy kis csészével azon forrón — egészen meglepődött, mert azt hitte, hogy tán valami kukoricalévest kotyvasztunk — s nem győzött eléggé hálálkodni.

Több kisebb-nagyobb viszontagság után, miket Istenbe vetett erős bizodalmmal átküzdöttünk, Orakovicán át Prizren elé értünk, midőn egy szerb csendőr jött velünk szembe. Megálltunk, hogy megkérdezzük tőle, vajon messze van-e még a város, mert mi is menekülők vagyunk s mi is a többiek után igyekszünk innen Bitoliába. Feleletül a csendőr figyelmeztetett minket a sok automobilra, melyek Prizren felől jöttek és mondta, hogy a bolgárok miatt már nem lehet Bitoliába menni, Prizrenből is mindenki menekül vissza és Montenegrón át Olaszországba. Ne fáradjunk

járól emléklapot ad ki és e kiadmányának jóvedelmét a világháboruban teljesen megrokkant hősök otthona, a Nemzet Háza javára fordítja, hogy ezt a szanatórium rendszerű rokkant-otthont még az idej nyáron felépíthesse.

Az emléklap maga csak tárgyi megörökítése a nevezetes kronológiai aktusnak, amely a jövőben elkövetkező korok számára megőrzi a világháború egyik jelentős eseményének: az időreformnak emlékét.

Okmánya a Nemzet Háza egy akciójának, amelynek tulajdonképeni lényege a megtakarított egy órának hadijótékony célra való megadóztatása. Alkalomnyújtás arra, hogy a közönség a maga jószántából, önkéntesen adakozzék a háború rokkantjainak az új időreformmal megtakarított óra értékéből.

Tudós matematikusok ugyanis kiszámították, hogy az órák rendjében történő egy órai előreugrással a nyári időszakban világitási anyagban és költségben Magyarország körülbelül hatvan millió koronát takarít meg.

Az üzletek, irodák, műhelyek, gyárak, hivatalok, bankok és magánosok egy órával rövidebb ideig világítják helyiségüket, ami effektív megtakarítást jelent az egyeseknek is.

Ebből a megtakarított összegből kér valamit az Augusztia Alap a Nemzet Házának.

Az Augusztia Alap bizalommal fordul az egész ország közönségéhez, egyesekhez, testületekhez, cégekhez, részvénytársaságokhoz, bankokhoz, pénzintézetekhez, társaskörökhöz, kaszinókhoz stb., hogy a megtakarított egy óra értékéből juttasson valamit a rokkantoknak.

A nagy idők minden pillanata a történelmé. Egyetlen perc se muljék el haszontalanul. A most elröppenő egy óra legyen a rokkantaké, azoké a hősöké, akik vérükkel, életükkel csinálják a történelmi nagy időket!

Budapest, 1916. április 30.—május 1.

Az Augusztia Gyorssegély Alap nevében:

Lónyay Sándorné,
ügyvezető igazgató.

Tájékoztató.

Az Augusztia Alap többféle, értéke szerint osztályozott időreform-emléklapot hoz forgalomba. És pedig:

I. Nagyobb adományok számára külön kiállított Emléklapot.

II. 20 koronás Emléklapot.

III. 10 „ „

IV. 5 „ „

Kisebbs formában:

I. 2 koronás Emléklapot.

II. 1 „ „

III. —50 filléres „

Mindenki, aki a pénzt csekkapon beküldi az Augusztia Alapnak, postán kapja meg az adományának megfelelő Emléklapot. Aki csekket nem kapott, postautalványon is beküldheti adományát Az Augusztia Alaphoz Budapest, V., Vilmos császár-ut 12, de a postautalvány szelvényén jegyezze meg, hogy adománya a megtakarított egy óra ellenértéke a Nemzet Háza javára.

A Nemzet Háza oklevéltárában, az alapítóokiratok között, minden adakozó nevét feljegyzi az Augusztia Alap.

Kérjük, hogy az adományokat lehetőleg minél előbb beküldeni kegyeskedjenek.

A kárpáti falvakért.

A szászvárosi állami elemi leányiskola tan-testülete és a helybeli ifj. Leányegyesület f. hó 1-én a „Központi” szálloda dísztermében a kárpáti falvak felépítése javára egy minden tekintetben fényesen sikerült műsoros előadást rendezett, melynek lefolyásáról a következőkben számolunk be:

Az első szám a 71-ik gyalogezred kitűnő zenekarának precíz előadott nyitánya volt, melyet a terem zsufolásig megtöltő díszes közönség élénk tapsal honorált.

Ezt követte a P. Gub Rafael helybeli róm. kath. lelkész ur által ügyes tollal megírt prólog, melyet élénk tapsal aratva Csűrös Blanka k. a. adott elő a tőle már megszokott ügyességgel és precizitással. Ugy a szerzőt, valamint az előadót dicséret illeti meg.

A harmadik szám a „Rongyos katona” c. mesejáték (két képben) volt. A darabot Zilahy Lajos írta, angyalok karát megzenésítette dr. Chladek Henrik 71. gy.-ezredbeli tart. hadnagy, zeneművész.

Az összes szereplők fényesen oldották meg a darab sikerét s igazán zavarban vagyunk, hogy kit dicsérjünk meg külön-külön is, azért a szép és összevágó játékért, amely a közön-

ségből oly sok tapsal váltott ki. Avagy külön kell kiemelniük, hogy Deák Ducika k. a. az arkangyal szerepét művésznőket megsegényítő bájjal és kedvességgel crealta, avagy talán merjük azt állítani, hogy Bágyoni M. Rózsika k. a. különbül jáiszott, mint Balouschek Ida és Pakker Irén k. a. Ugy ők, mint Sandner Ervin, Érsek Tibor és Lengyel Tibor urak kitűnő alakításai juttatták a szép sikerhez a darabot. Nagy tetszést aratott Junger Dezsőke és Bikfalvy Iluska. A bájos, kedves kis gyermek-angyalok pedig igazi diszei voltak a finom művészi izléssel összeállított szép és diszítésével nagy hatást keltő szinpadnak. Volt taps bőven s Deák Ducika k. a. egy piros rózsacsokrot kapott.

Ezután a katonazenekar játszott sok tapsal aratva. Az ezt követő számban kedves meglepetést keltett Érsek Annuska k. a. háborus dalaival. Gyönyörű és kellemes hangja nagy hatást keltett. Előadása bájos és kedves volt. A sűrű tapsokban is megnyilatkozó hatást Deák Ducika kitűnő zongorakiséréte csak növelte.

Kevés szünet után az „Önkéntes nősereg” c. 1 felvonásos háborus szinjáték került színre. A kedves kis darab sikeréről szintén sokat irhatnánk, hiszen csak látni kellett, hogy a szereplők milyen ügyesen, könnyedén s otthonossággal mozogtak a világot jelentő deszkákön s rögtön tisztában voltunk azzal, hogy Gönczy Irén, Nagy Gizella, Pakker Irén, Bús Lujza, Kardos Anna, Fábry Gizi, Bús Berta, Jászberényi Gizella és Richter Malvin k. a. művészi rutinnal, elevenséggel s szerepeik jól betanulásával a darab sikerét biztosítják. Fábry László ur kitűnő alakításával, precíz játékával szintén osztozott a dicsőségben, amely az összes szereplőknek sűrű tapsal és Gönczy Irén kisasszonynak pedig egy szép virágcsokrot eredményezett.

Majdan a katonazenekar általános tetszés mellett szebbnél-szebb magyar dalokat játszott. Mondanunk sem kell, hogy a derék zenekarnak és kitűnő karmesterének, Heller Antalnak, ez estén is bőven kijutott a tapsból és elismerésből.

Az utolsó szám „A térkép” c. zenés kép

tehát hiába Prizrenig, inkább menjünk mindjárt a kecskepásztorok országába, így egy csomó hiabavaló fáradságot megtakarítunk.

Be kellett látnunk, hogy igaza van s így megfogadtuk tanácsát, elmentünk Djakovára s onnan Ipekre.

Ez a jelenleg Montenegróhoz tartozó régi Szandzsák vidék, mohamedán vallásu arnauti lakóival, sok érdekes látnivalót nyújt az idegen szemének, de üres gyomrának annál kevesebb ennivalót. Talán az ittlakó emberek csak dohányon meg kávéén élnek, mert egyebet nagy ritkán kaphattunk tőlük; akkor sem adták pénzért, hanem ruhaneműért, valóságos cserevilágot éltünk erre felé.

Ipekre értünk november 24-én. Előttünk a régi montenegrói határ óriási havas hegységei meredtek égnek. Ezeket keresztül kellett menni azoknak, akik Olaszországba vágyodtak, de csak Andrievicaig 4—5 napig kell gyalogolni, kocsival erre lehetlenség keresztül jutni a keskeny sziklás hegyi ösvényeken, hát még hol van Podgorica, ahonnan Szkutarin át vezet az ut a tengerre Antivariba, St. Giovanó di Meduába s így Olaszországba.

Nem nagy kedvem volt hát tovább menni, de mindenesetre Ipeken eladtam talicskámat és kis ládámat, melyet még Mladenovácon csinált egy bajtársam, aki egy asztalos-műhelyben dolgozott. Összes felesleges ruha- és

fehérneműimet is eladtam, hogy a nehéz utat ha kell, mentől könnyebben bírjam megtenni. A pénzen újra bevásároltam elemozsialéleket, de még mindig nem indultam a nagy utra, vártam valami fordulatra. Egy este egy „Kafaná”-ban vagyok, mikor beront egy szerb százados és ottlevő társainak újságolja nagy hangon, hogy nem kell tovább menekülni, mert a „svábák” hanyat-homlok menekülnek Szerbiából, mert jönnek az oroszok. Mehet mindenki vissza a fatornyos hazájába. Ugy gondoltam, hogy az általános futásban esetleg én is meg sem állok Zimonyig.

Másnap, hát december elsején nekivágtam a nagy utnak. Persze mindenki szekeren vagy lóháton igyekezett haza s így a karaván engem csakhamar elhagyott. Eddigi utitársam nem tartott velem, mert — mint mondá — nem akarja elszalasztani az alkalmat, hogy Olaszországot beutazhassa. Szó sincs róla, magam is szívesen vándoroltam volna végig Italián, mint Szerbián és a Szandzsákon.

A gyalogos vándor előtt egész más perspektívák nyílnak meg, mintha expresszeken utazunk s előkelő hotelekben lakunk, de a honvágy erősebb volt bennem, mint a kiváncsiság, ezért utaink elváltak s én egyedül bandukoltam a Mitrovica-felé vezető uton. Már második nap mentem így, mikor dél-

tájban nagy csapat szerb katonaság jön velem szemközt az uton. A vezető-tiszt megállít és kérdi, hogy hova igyekszem. Aztán igen élénken érdeklődik, hogy ki vagyok, mi vagyok, honnan való stb.

Én elmondom hűségesen, hogy Jassyban született romániai alattvaló vagyok, mint segéd-mérnök kaptam alkalmazást ezelőtt egy és fél évvel a Nis—Knaževáci vasutépítésnél s most a bolgár támadás elől kénytelen voltam Prizrenbe, majd onnan Ipekre menekülni. Ipeken egy kafanában alvás közben kilopták az arnautit a pénztárcámat összes pénzemmel s irataimmal, így képtelen vagyok tovább menni Itáliába s tegnapelőtt kiherdették, hogy már szabad az ut Mitrovicán át, mindenki vissza mehet lakóhelyére, így én is az ország belsejébe igyekszem, hol egy nagyobb városban tán valami keresetet kaphatnék.

Végül a tiszt ama gyanujának adott kifejezést, hogy én inkább hadifogoly vagyok, de akárki legyen is, senkinek sem szabad tovább menni. — Gyerünk vissza!

Szerencsére pár lépés után más elfoglaltsága volt eme tisztnek s így én eltüntettem előle, elrejtöttem egy csősz-kunyhóba s az éjt ott töltöttem.

Harmadnap reggel elszántan folytattam utamat Mitrovica felé, dacára, hogy a sűrű puskatüztől viszhangzottak az erdős hegyoldalak.

volt, melyben Kromek Károlyné urnő közvettlenségével élethűen kreálta mélyen átértzett szerepét. Játéka, éneke harmoniában volt a darabnak ügyesen megválasztott témájával. Lengyel Tibor ur hangja, játéka szintén művészi volt. Nagyon tetszett a kis Debreczeni Irénke is. A zongorakiséret Hajnal Jolán k. a. tudását és ügyes technikáját dicséri. A hatásos darab itt-ott csillogó könnyeket sajtolt ki a szemekből. Taps és általános elismerés volt a szereplők jutalma.

Szép volt, kedves volt, felemelő volt ez az est, amely a háborus jótékonyságot szolgálva egy kellemesen eltöltött estéhez juttatta városunk közönségét.

A magáért derekasan kitevő rendezőséget, — melynek élén Csűrös Pálné urnő állott — és minden tagját, valamint a szereplőket dicséret, elismerés és hála illeti meg ezen anyagiakban is szép sikerű estély rendezéseért, amely a kárpáti elpusztított falvak felépítésének nagy munkájához egy jókora téglával járult hozzá.

A „Szászvárosi Takarékpénztár Rt.” a IV. hadikölcsönnél elfogad jegyzéseket 6%-os járadékkölcsönre és 5¹/₂%-os pénztárjegykölcsönre f. év május hó 23-ikáig bezárólag.

Dacára annak, hogy a miniszteri rendelet a moratorium alá tartozó betétekre vonatkozólag a pénzügyintézeteknél kikötött felmondási időt épségben tartja, azon ügyfeleinkkel szemben, kik az intézetünkön levő betéteikből óhajtanak nálunk hadikölcsönt jegyezni, a felmondástól eltekintünk.

301 1-2

AZ IGAZGATÓSÁG.

NAPI HIREK.

— Adakozzunk a „Vörös-Kereszt” egyület részére.

— Kitüntetések a 64-ik gy.-ezredben. A király az ellenség előtt tanusított vitéz magatartásukért Gamber Miklós századost, Baksay Endre tart. századost — városunk rendőrkapitányát — a „Signum-laudis“-sal, továbbá Sistarovetán János és dr. Schreiber Károly tart. főhadnagyokat az ezüst „Signum-

És igaz az, hogy „aki mer, az nyer“.

Már délelőtt 9 óra tájban feltűnt az egyik dombon a szuronyos magyar baka, a mi legszelső őrszemünk. Az öröm könnyeket sajtolt szemeinkből, hogy újra találkozunk. Még aznap este Mitrovicán voltam, honnan 5-én tovább mentem Raskára, majd Kraljevóba gyalog, innen Kruzsevácra és tovább Stalacra, egy teher autón aztán Stalacról már a rendes vágányu vasut hozott Belgrádig, onnan pedig hajón jöttem Ujvidékre, ahol 5 napig kellett megfigyelés alatt maradnom, bármennyire is igyekeztem haza, hogy a karácsonyt itthon tölthessem.

December 21-én végre Budapest felé utnak indítottak, itt 22-én jelentkeztem ezredem kereténél s kértem szabadságolásom az ünnepekre. Sajnos, a szabadság csak újév után, 1916. január hó 8-án készült el s szolt 9-től 22-ig, tehát minden ünnep elmúlt már, midőn Szászvárosra érkeztem, de nekem soh'se volt nagyobb, szebb ünnepem, mint mikor újra viszontláthattam egy és fél évi viszontagságos, kétségés élet után a régi, kedves ismerősöket, barátokat, — és főleg — az én végtelenül szeretett, jó kis öreg édesanyámat.

Adja Isten, hogy mentől többen és minél hamarabb érezhessék ezt az örömet.

Newirth György.

laudis“-sal tüntette ki. Opreán Dionisius törzsermester (már másodsor) a II. oszt. ezüst éremmel, Szabó András, Cirlea János szakaszvezetők, továbbá Munteán Dániel és Ghigu Fülöp káplárok a II. o. ezüst vitézségi éremmel lettek kitüntetve, míg Luka Miklós őrmester és Győri Károly közlegény az ezüst érdemkeresztet a vitézségi érem szalagján kapták.

— Kitüntetések a 71-ik gy.-ezredben. A király az ellenség előtt tanusított vitéz magatartásáért Lipovniczky Imre századost az ezüst „Signum-laudis“-sal, Stadtherr József és Pollácsek Árpád egészségügyi zászlósokat kiváló és önfeláldozó szolgálatukért az arany érdemkeresztrel a vitézségi érem szalagján tüntette ki.

— Eljegyzés. Dr. Divéky Endre 71. gy.-ezredbeli tart. hadnagy, alsókubini szolgabíró a napokban jegyezte el Deák Ducika urleányt, Deák Gerő szászvárosi Kún-kollégiumi ny. tanár, ny. takarékpénztári igazgató leányát. Gratulálunk!

— Házasság. Ridély Ervin 64. gy.-ezredbeli tart. hadnagy — Ridély Róbert városi ny. rendőrkapitány fia — f. év április 18-án vezette oltárhoz Achác Annuska urleányt, Achác Imre kolozsvári pénzügyi titkár leányát. Gratulálunk!

— Uj hadbírák. Dr. Schuller Frigyes dévai tvszéki jegyző, dr. Deák Ágost szászvárosi és dr. Sándor Sándor dévai ügyvédek a napokban letették a hadbírói vizsgát. Értesülésünk szerint nevezettek főhadnagy hadbírákká lesznek kinevezve.

— Papválasztás. Dr. Molnár Jenő dévai ref. lelkészt a fehérvizi ref. egyház község lelkészévé választotta meg. Az új lelkész júniusban fogja állását elfoglalni.

— A király jegyzése a hadikölcsönre. Királyunk a negyedik magyar hadikölcsönre tíz milliót jegyzett.

— A Kún-kollégium kárpáti ünnepélye. Igen jól sikerült ünnepélyel ülte meg a ref. Kún-kollégium tanárkara és ifjusága az egy éve lezajlott dicső eredményű kárpáti harcok emlékét. Az ünnep a kollégiumi diszteremben folyt le, május 3-án d. e. 11 órán kezdve igen szép számú közönség s a kollégiumi ifjuság részvételével. Az ünnepély bevezetőjéül az ifjusági énekkar a Hymnust énekelte, melyet a közönség állva hallgatott végig. Utána Máyer János VII. o. t. szavalt hatáson Tóth Kálmán Árpád sirja c. költeményét. Azután Alföldy Béla koll. zenetanár játszotta el teljes hatással Wagnernek Lohengrinhez írt előjátékát. Máyer János koll. tanár emelkedett hangú beszédében méltatta a világháboru eddigi eseményeit, a magyar nemzet dicsőséges részvételét a háboruban, a kárpáti harcok jelentőségét s az egész világháboruban az erkölcsi eszmények diadalát. A nagy szeretettel fogalmazott s lelkes hangon előadott beszéd minden jelenvoltra mély hatást tett. Azután a kollégiumi ifj. ének- és zenekar Alföldy Béla zenetanár avatott vezetésével Lányi Ernő Petőfi csatadala c. művét adta elő szabatosan és kellő hatással. Lengyel Tibor VIII. o. t. Vargha Gyulának Zboró című szép költeményét szavalt teljes sikerrel. A május színvonalu hazafias ünnepélyt a Szózat zárta be. Az ünnep a háboruban elpusztult kárpáti falvak helyreállításának javára gyűjtéssel volt összekötve s szép összeget hozott a hazafias célra.

— Halálozás. Ujszentannán elhunyt Nogáll Károly, előbb kőrösbányai, majd ujszentannai ügyvéd. Az elhunytban dr. Ulain Ferencné az édesapját gyászolja.

— Mindenki vegye meg a Nemzet Háza időreform emléklapját.

— Összehívják az országgyűlést. Jól értesült közlemények szerint május második felében rövid ülészakra ismét összeül az országgyűlés. A kormány ezuttal sem terjeszt be költségvetést, hanem indemnitást kér 1916. július elsejétől 1916. december 31-ig terjedő költségvetési időszakra. A mostani ülészakban kerül az országgyűlés elé Teleszky János pénzügyminiszternek a háborus nyereségek megadóztatására vonatkozó törvényjavaslata. A javaslatnak az az intenciója, hogy mérsékelt progresszív adótétellel adóztassanak meg mindazok a jövedelmek, amelyek az 1914—1916-iki években a háborus viszonyokkal kapcsolatban, akár közvetlenül a hadseregnek történt szállításokból és eladásokból, akár közvetve konjunkturák következtében támadtak. Nyilvános számadásra kötelezett vállalatoknál, társaságoknál, szövetkezeteknél adóköteles lesz az a jövedelem, amely a legutóbbi három esztendőben nagyobb volt, mint a háboru előtti évek átlagjövedelme. Magáncégeknél, magánosoknál, alkalmazottaknál az előző évekkel szemben megállapítható jövedelemgyarapodás csak bizonyos összegben adóköteles. A javaslat megszavazása után néhány hét múlva már kivetik és beszedik az új adót.

— Dr. Cholnoky Jenő az Erdélyi Kárpátegyesület új elnöke. Élénk érdeklődés mellett folyt le a napokban az Erdélyi Kárpátegyesületnek, Erdély kulturális előhaladása ezen egyik fontos tényezőjének a huszonnegyedik rendes közgyűlése. Ez a közgyűlés nemcsak egyszerű, sablonos beszámoló volt a hadiévek turista krónikájáról, hanem egyúttal új zászlóbontás is az EKE jövőjének felvirágoztatása érdekében. E cél elérésére ugyanis hordereje van annak a választásnak, amely dr. Cholnoky Jenő egyet. tanárt, a Magyar Földrajzi Társaság tudós elnökét kinevezte az ügyvezető elnökséggel, amit a kiváló geográfus el is fogadott. Az Ekének immár rezignált, de azért izig-vérig turista tagjai méltán várják tőle, hogy új, eleven és lüktető életet hozzon magával az egyesületbe.

— A szászvárosi országgyűlési választókerület központi választmánya egy előző határozata értelmében e hónap 3-án Hátszegen tartotta ülését, melyen az összeíró küldöttségek munkálatai alapján a választó jogosultak 1917. évi ideiglenes névjegyzékét állapította meg. Eszerint a hátszegi szavazókör választóinak száma a f. évi 394-gyel szemben 403, a szászvárosi kerületben 751-gyel szemben 737 és a vajdahunyadiban 865-tel szemben 888. A következő ülést a központi választmány Vajdahunyadon fogja tartani. A választmány tagjai a hivatalos teendőktől igénybe nem vett időt Hátszeg város polgármesterének lekötözött készségéből igen hasznosan és kellemesen töltötte el. Megjárta a városi felsőbb kereskedelmi iskola intézetének tantermeit, szertárait és amit látott, amit tapasztalt mind azt bizonyítja, hogy az intézet vezetősége és tanárkara lelkes buzgóságával és hivatását betöltő tevékenységével Hátszeg város büszke öntudatát gyarapítja. A szép virágzásnak indult intézet énekkara derék igazgatójának vezetésével gyönyörködtette a vendégeket, akik csak azon bántódtak, hogy a rövid idő a kellemes szórakozásnak is gátot vetett.

— Dr. Chladek Henrik 71-es hadnagy a harctérré történt hirtelen eltávózása miatt ismerőseitől, barátaitól bucsut nem vehetett s így ez uton mond a jóismerősöknek és barátoknak „Isten hozzád“-ot.

— *A megtakarított óra értékéből jutassunk valamit a rokkant hősöknek.*

— **A kormánybiztosok felmentése.** A hivatalos lap holnapi száma közli, hogy a kormány a minisztertanács határozata alapján Molnár Viktor dr. belső titkos tanácsos, valamint Szalavszky Gyula belső titkos tanácsos, Dellimanics Lajos, Betegh Miklós dr., Bethlen Ödön gróf, Bethlen Balázs gróf, Kürthy Lajos báró, Bartal Aurél, Joannovich Sándor, Mara László, Szász József, Wallbaum Frigyes és Crausz István főispánokat, továbbá Horvát-Szlavon-Dalmát országok bánjával egyetértően Tallián Béla báró belső titkos tanácsost, Brezinscak Milán báni tanácsost, Zepic Zvojnimir osztályfőnököt és Trnski Károly lovag, Labas László, Belosevic István és Trescec Vladimir főispánokat az 1912. LXIII. t.-c. 4. §-a értelmében viselt kormánybiztosi állásuktól 1916. évi április 30-iki hatállyal fölmentette. A háboru kitérőrekor a kormány tudvalevően kormánybiztosokat nevezett ki az ország egyes határvidékei részére. Ez az intézkedés akkoriban azért történt, mert a szerbiai, illetve orosz harctér közvetlen szomszédsága elkerülhetetlenül szükségessé tette, hogy a hadviselésnek a rendkívüli viszonyoknak megfelelően rendkívüli kormányintézkedések legyenek segítségére. Győzelmes szerb és orosz offenzívánk folytán a hadiesemények színterének közvetlen szomszédsága megszűnván, ezzel megszűnt a kormánybiztoságok intézményének szükségessége is.

— **Végvizsgák.** Dr. Horváth Dezső s. tanfelügyelő f. hó 2-án tartotta meg a helybeli róm. kath. elemi fiúiskola helyiségben a helybeli róm. kath. elemi iskola, az algyógyi áll. elemi iskola és a kasztói román elemi iskola VI. oszt. tanulóinak választó polgárságra képesítő vizsgáit. Összesen hét tanuló vizsgázott jó eredménnyel.

— **Az „Emke” f. hó 14-én (vasárnap)** Kolozsvárt a városházán évi rendes közgyűlést tart. A közgyűlésre a jogosított tagokat ez uton is tisztelettel meghívja.

— **„Kárpát”-ünnep — Tordoson.** Egyszerűségében is lelket megragadó „Kárpát”-ünnepet rendezett a tordosi ref. iskola vezetősége növendékeivel. Kár, hogy a már előre hirdetett ünnep a hivataloson kívül nem vonzott nagyobb közönséget. Az ünneplőknek meghatottsága bizonyára átragadt volna a munkában szorgoskodókra is, áldásos jutalom pedig a szívek felmagasztaltsága lesz vala. A bensőséges érzések közvetlen megnyilatkozása mindig megragad, mindig fölémel, megnesemít s istennek tetsző cselekedetekre lelkesít. Ebben van minden ünneplésünk igazi jelentősége. S kis körében is mily szépen érte el e célt a tordosi iskola Kárpát-ünnepe! Május 1-én d. e. 10 órakor, a Himnusz éneklésével vette az kezdetét. Hogy énekelte még az ökölnyi első elemista is! Hogy ő ezt tudja, hogy azt a szent érzést, mit parányi szíve dobog, ő is kiöntheti! Ah, Isten választottjai vagytok ti tanítók! A kicsinyeknek is érthető nyelven méltatta azután Gruja Farkas tanító a Kárpátok jelentőségét nemzetünk életében s a mostani háboru nagy megpróbáltatásai között, nemcsak szeretésére, hanem becsülésére is buzdította tanítványait annak az ércfalnak, mely — bár maga annyi honfivértől ázott — tőlünk távol tartotta az ellenség pusztításait. Az isteni kegyelem gazdagságára mutatott aztán alkalmi beszédében reá az iskolaszéki elnök-lelkész. E kegyelem helyezte ezredév előtt nemzetünket a Kárpátok sziklavarának védelme alá, honnan vitéz seregeink lángoló hazaszeretete már annyiszor, s így a világháboru vérzivatarában is visszatudta verni

a mindig tulnyomó ellenség pusztító hadát. Mélységes hálával is teltek meg a romlatlan kis szívek Isten iránt s valóban boldogok voltak, mikor pástoruk megmutatta az utat, melyen hálájukat ők is kifejezhetik a Jézus Krisztus által kijelentett isteni akarat teljesítésével, szeretetből hozott áldozatukkal, ami ha oly kevés lenne is, mint a bibliai szegény asszony perselybe dobott pár fillérje, mert az éretünk szenvedők könnyecseppjét törli le, kedves lesz azért Isten előtt. A hála ily módon való kifejezhetéséért szállt föl ezután — lelkész előmondása mellett — a kis növendékek hangos szóval elmondott közös imája, mely könnyei fakasztott volna még az ellenségeink barbár szívéből is! Az ünnepélyt bezáró „Szózat”-ot már vonagló ajkak énekelték könnytől áztatott szemek előtt. A 32 tanulót számláló iskola gyűjtése — itt igazán önkényes adománya a résztvevőknek — 29 K 09 fillér, míg „A Háboruban Feldult Tűzhelyek Ujrafelépítő Bizottságához” küldött be az iskolaszék. Ismét csak azt mondjuk: a lelkekhez ennyire hozzáférkőző szép ünneplés nagyobb közönségre tarthatna igényt.

— **Az erdélyi kat. egyházmegye névtára.** Majláth Gusztáv Károly gróf, erdélyi püspök most kiadott egyházmegyei névtára szerint az egyházmegyében van 241 plébánia összesen 377.120 hívővel. A világi papok száma 345. A székesegyházi káptalanban a teológus és iskoláskanonoki állások betöltetnek. Az egyházmegyének van 8 gimnáziuma, melyekben a tanítást legnagyobb részben világi papok végzik. Ezenkívül van 7 konviktusa, két tanító képezdeje (Nagyszeben, Csiksomlyó) és egy árvaháza Nagyszebenben.

— **Nyilvános elszámolás a szászvárosi állami elemi leányiskola tantestületének vezetése alatt álló Ifjúsági Leány-Egyesület által f. évi május hó 1-én a kárpáti falvak felépítése javára (20% a hadsegélyző hivatal részére) rendezett jótékony célú előadás bevételéről.** Jegyekből, szinlapokból befolyt 1016 K 94 fillér, felülfizetésekéből 255 K, tehát összes bevétel 1271 K 94 fillér. Kiadás az előadás körül felmerült összes költségekre 166 K 34 fillér, tiszta jövedelem 1105 K 60 fillér, ennek 20%-a a hadsegélyző hivatal javára 221 K 12 fillér, maradt a kárpáti falvak felépítésére 884 K 48 fillér. Felülfizettek: N. N. 40 K, Fábry Alajos 30 K, Szokoly Elek, Kauffmann Béla Facsád 20—20 K, Kovács Gyuláné 15 K, Városi villamosmű 1370 K, Szászvárosi Könyvnyomda Rt., P. Kory Ottó, Héjas József, Héjas Mariska 10—10 K, Kemka Gyula 9 K, Lebovits Hermann, Bercsényi Sándor 7—7 K, Sárói Szabó Péter, Goldmann Sándor 5—5 K, dr. Tóth Sándorné, Baum hadnagy, Junger Samu 4—4 K, Dósa Piroska, Galuc Gáborné 3—3 K, Kercsedi Györgyné, Sámbockréthy százados, Bus Jánosné, Dénes Györgyné, Benkő Józsefné, Nékša Vazul, Hügel százados, Karácsonyi ezredorvos, Gyórfly őrnagy, ifj. Makkay József, Nagy József 2—2 K, Stedu Nándor, Czernovitz Hermanné 1—1 K, Balázs Józsefné, Glauber E. 50—50 fillér, N. N. 30 fillér, összesen 255 K. Ugy e felülfizetésekért, valamint a rendezésben kifejtett buzgó, lelkes támogatásért, melyben bennünket egyes jóakaróink részesíteni kegyeskedtek, hálás köszönetet mond Csűrös Pálné, az Ifj. Leány-Egyesület ig.-elnöke.

— **Chopin zeneestély Déván.** Amint értesülünk május hó 20-án, az új időszámítás szerint este 9 órakor dr. Horváth Dezső Chopin estélyt fog rendezni. Egy-egy zeneszerzőnek ilyen bemutatása, mint azt Horváth

teszi, csakis legelsőrangú művészi erő számára megoldható feladat. Budapesten napjaink legelső muzikusai tették állandóvá az ilyen estélyeket, óriási technikai felkészültség, gondos kidolgozás mellett.

— **Májusi ájtatosságok.** A május havi esti ájtatosságok a róm. kath. templomban, mivel korainak találtatott 6 órára, a hívek általános kérésére ezentul 7 órakor lesznek megtartva egyaránt hétköznap úgy, mint vasárnap.

— **Felhívás!** Azon hadikölcsönt jegyező fél, aki folyó hó 2-án itt 20 drb. à 3 K-ás szelvényt és pedig 10 drb. 1198313 és 10 drb. 1198314 sz. váltott be, sziveskedjék ez ügyben az itteni postatávirda hivatal főnöki irodában jelentkezni. Szászváros, 1916. május 3. Ehrlich Ágoston, pt. felügyelő, hivatalfőnök.

— **Hirdetmény.** Közhírré tesszük, hogy a szászvárosi választókerület szászvárosi, hatszegi, vajdahunyadi szavazókörök országgyűlési képviselő választó ideiglenes névjegyzékei 1917. évre az illető szavazókörök város-házainál a hivatalos órák alatt (naponként reggeli 8 órától déli 12 óráig) 1916. máj. 16-tól jun. hó 14—16-ig bezárólag közszemlére lesznek kitéve, mely idő alatt mindenki a névjegyzéket megtekintheti és lemásolhatja; az ideiglenes névjegyzék ellen az 1915. évi XIV. t.-c. 59—91. §-ai értelmében felszólalásnak és a felszólalásra észrevételnek van helye. A felszólalások 1916. évi május hó 16-tól ugyan e hónap 30-ig bezárólag, az észrevételek pedig 1916. évi május hó 16-tól június hó 14-ig bezárólag a szászvárosi országgyűlési képviselő-választókerület központi választmányához intézve az illető szavazókörök polgármestereinél nyújthatók be. Kelt Szászvároson, 1916. évi április hó 26-án. Andrae s. k., központi választmány elnöke.

— **Csatlakozás a petrozsényi vonat-hoz.** Déva város közönségének régi óhaja volt, hogy a Piskiről Petrozsénybe induló vonathoz csatlakozást kapjon. Csulay alispán közbenjárására már május elsején megindult az a vonat, mely délután 4 óra 58 perckor indul el Déváról és csatlakozást nyújt a Piskiről kilenc perc múlva induló petrozsényi vonathoz.

— **Cigány-zene.** A helybeli „Centrál” vendéglőben még ma (vasárnap) és holnap este László Miklós petrozsényi cigányprimás zenekara játszik. A zenekar egyik érdekessége Melák Ferenc tilinkó-művész.

— **Burgonyakészletek bejelentése.** A múlt év tavaszán a vasúti szállítási nehézségek és egyéb akadályokból kifolyólag az ország némely részén nagyobb burgonyakészletek eladatlanul és felhasználatlanul maradtak és elrohadásuk által a gazdát érzékeny veszteségek sújtották. A folyó évben, midőn a burgonya elszállítása kormányintézkedések által is bizonyos mértékig korlátozva van, még fokozottabb mértékben fennáll annak lehetősége, hogy az ország egyes vidékein a gazdákat ily károk érhetik, míg az ország más vidékein a lakosság az élelmezési célokra szükséges burgonyát is alig tudja biztosítani. Ezért a földművelésügyi miniszter felhívja a vármegyék alispánjait, hogy figyelmeztessék a gazdákat arra, hogy amennyiben még eladatlan burgonyakészleteik lennének, azokat a földművelésügyi miniszternél haladéktalanul jelentsék be, aki ezen készletek megvétele iránt a szükséges intézkedéseket a lehető legrövidebb idő alatt megfogja tenni. Ha a gazdák a bejelentést meg nem teszik, az abból kifolyólag őket érő károsodásért senkit felelőssé nem tehetnek.

— **A középiskolák reformja.** A középiskolák reformja körülbelül két évtizedes követelése a közvéleménynek, Jankovich miniszter is programjába vette s a klaszikus tárgyak háttérbe szorításával a gyakorlati és nemzeti szempontok nagyobb érvényesítését helyezte kilátásba. A közoktatásügyi miniszterium és az országos közoktatási tanács már elkészültek az új középiskolai törvénnyel s az új tantervvel és most készítik ezzel harmonikusan a polgári iskolák reformját. A két törvényjavaslatot egyszerre terjeszti a képviselőház elé a miniszter, valószínűleg még a háboru tartama alatt.

— **Hirdetmény.** Közhírré teszem, hogy az 1897-ik évi XXIII. törvénycikk értelmében szervezett honvéd főreáliskola és a honvéd Ludovika-akadémia első évfolyamában nagyobb számu teljesen díjmentes, féldíjmentes, államköltséges, fizetéses és alapítványos hely lesz az 1916—1917. iskolai év kezdetén (a honvéd főreáliskolában szeptember 1-én, a honvéd Ludovika-akadémiában szeptember 21-én) közvetlenül a polgári nevelésből belépő ifjakkal betöltendő. A honvéd főreáliskola II. és III. évfolyamába felvételnek nincsen helye. A felvételi feltételek a városi tanács kiadóhivatalában hétköznap a hivatalos órák alatt megtekinthetők. A pályázók az összes tudnivalókról bővebb felvilágosítást nyerhetnek a „Tájékoztató a m. kir. honvéd főreáliskolába való felvételre pályázók részére” és a „Tájékoztató a m. kir. honvéd Ludovika-akadémiába való felvételre pályázók részére” című füzetekből, amelyek az illető intézet parancsnokságánál díjtalanul kaphatók. Szászváros, 1916. évi április hó 27. A n d r a e s k., polgármester.

— **Harc a fertőző betegségek ellen** címmel irt érdekes füzetet dr. Hahn Dezső az országos Munkásbetegsegélyző és Balesetbiztosító Pénztár főorvosa. A nemi betegségek terjedése szükségessé teszi, hogy a hatósági intézkedések mellett társadalmi uton is mindent megtegyünk a bajok korlátozására. A nemi betegségek elleni védekezésnél legsikeresebb módszer a védelem módozatainak ismertetése. Ezt a föladatot nagyszerűen oldja meg a kis füzet. — Orvosi szakértelemmel eloszlatja azt a tévhitet, hogy a nemi betegség szegyni való. Beigazolja, hogy milyen borzalmas következményekkel jár, ha a fertőzés után nem fordulunk rögtön orvoshoz. Dr. Hahn Dezső tanulmánya azért figyelemreméltó, mert minden tudálékosságtól menten egyszerű, népies nyelven mutat rá a nemi fertőző bajok terjedésének okaira, a védekezés eszközeire, illetőleg az esetleges fertőzés esetén a szükséges teendőkre. A füzetet a Népszava könyvkereskedése adta ki, ára 24 fillér, kapható minden könyvkereskedésben.

— **Pályázati hirdetés.** A nagyszebeni polgári iskola tanítónőképző-intézet I-ső évfolyamába a következő 1916—17. iskolai évre felvételért folyamodhatnak okleveles elemi népiskolai tanítónők és középiskolai érettségi vizsgálatot tett növendékek. Utóbbiak a pedagógiából különbözeti vizsgálatot tesznek. A felvételi pályázati kérvények alapján történik. A felvételi kérvényhez a következő okmányok csatolandók: 1. Születési anyakönyvi kivonat. 2. Elemi tanítónői oklevél vagy érettségi bizonyítvány. Ha a folyamodónak még nincs oklevele, akkor ar elemi képző IV. évfolyamáról a bizonyítvány csatolandó, de az oklevél utólagosan feltétlenül beküldendő. 3. Orvosi bizonyítvány a folyamodónak a tanítói pályára alkalmas voltáról. A kérvényben megjelölendő a szakcsoport, melyre a folyamodó felvétetni óhajt és hogy bennlakó vagy bejáró

akar-e lenni. Bennlakási havi díj 48 korona. A kérvényeket a polgári isk. képző igazgatóságához június hó 15-ig kell benyújtani. A fölvétel július hó első napjaiban lesz elintézve, miről az érdekeltek azonnal értesítést nyernek. A II. évfolyamba szintén vehetők fel új hallgatók, ha kimaradás folytán hely üreedik. A bennlakásról prospektust szívesen küld az igazgatóság. Nagyszeben, 1916. április 26. Dr. Bilinszky Lajos, polgári isk. tanítónőképző-intézeti igazgató.

— **Eltűnt katonák nyomozása.** A cs. és kir. közös hadügyminiszterium, a m. kir. honvédelmi miniszterium és a Magyar Vörös Kereszt Egylet hozzájárulásával és támogatásával a budapesti „Tudósító Iroda” mult év december óta „Katonanyomozó-Jegyzék” címmel lapot ad ki, amely kizárólag az eltűnt katonák felkutatását célozza s a kutatás sikerességének előmozdítására sok keresett katona arcképét is közli. A lap — melynek élén gróf Batthyány Lajos és gróf Hadik-Barkóczy Endre főmegbízottak állanak — havonként kétszer jelenik meg legalább 15.000 példányban és az összes csapattesteknek a harctérre és a front mögött, az összes kórházaknak Magyarországon és Ausztriában, valamint a hadifogságból hazatért rokkant katonáknak hivatalból ingyen küldetik meg. A lap felelős szerkesztője B. Virágh Géza. A kutatások közlési feltételei megtudhatók a „Katonanyomozó-Jegyzék” szerkesztőségében és kiadóhivatalában (Budapest, IV., Váci-utca 38. I. emelet.)

— **Hol szokott Ön borotválkozni?!** *Theil Ede fodrász-termében* (Szászváros, Főter), ahol higienikus, gyors és pontos kiszolgálás van.

— **A „Vasárnapi Ujság”** április 30-iki száma háborus közleményei során pompás képeket közöl — saját tudósítóinak felvételeit — Konstantinápolyból, az olasz harctérről, Szerbiából stb. Shakespearról is van mostani évfordulója alkalmából, néhány érdekes kép s szép cikk. Szépirodalmi olvasmányok: Zsoldos László és Walter Bloem regénye, Szép Ernő novellája, Szöllösi Zsigmond tárcája, Pap Zoltán verse. Egyéb közlemények: Szederkényi Nándor és Malonyay Dezső arcképe s a rendes heti rovatok: a háboru napjai, Irodalom és művészet, Sakkjáték, Halálozás stb. A „Vasárnapi Ujság” előfizetési ára negyedévre 5 K, „Világkrónika”-val együtt 6 K. Megrendelhető a „Vasárnapi Ujság” kiadóhivatalában (Budapest, IV., Egyetem-utca 4. sz.) Ugyanitt megrendelhető a „Képes Néplap”, a legolcsóbb ujság a magyar nép számára, félévre 2 K 40 fillér.

Sz. 117/1916. végreh.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a budapesti kir. járásbírósnak 1913. évi Sp. IV. 252/3 számu végzése következtében dr. ifj. báró Dániel Gábor ügyvéd által képviselt Országos Központi Hitelszövetkezet felperesnek 300 K s jár. erejéig 1914. évi máj. hó 1-én foganatosított kielégítési végrehajtás utján lefoglalt és 1460 K-ra becsült következő ingóságok, u. m.: lovak, tehén, borjúk, sertések stb. nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a szászvárosi kir. járásbírósnak 1916. évi Pk. II. 850/5 számu végzése folytán 300 K tőkekövetelés, ennek 1912. évi december hó 1-ső napjától járó 80% kamatai, 1/30-0 váltódíj és eddig összesen 132 K 80 fill.-ben bíróilag már megállapított költségek erejéig Kudzsiro, alperesek lakásán leendő eszközzésére 1916. évi május hó 9-ik napjának déli 12 órája határidőül kitzetetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Amennyiben az árverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1908. évi XLI. t.-c. 20. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Szászváros, 1916. április hó 25-én.

Gödrí Jenő,
kir. bír. végrehajtó.

Sz. 949/1916. tlkvi.

Árverési hirdetmény és feltételek kivonata.

Blága Andronik végrehajtónak Péra Filimon végrehajtást szenvedő ellen 112 K 62 fillér tőke és jár. erejéig indított végrehajtási ügyében, a telekkönyvi hatóság dr. Szegő Henrik algyógyi lakos utóajánlata következtében az 1908. XLI. t.-c. 27. §-a értelmében újabb árverést rendel el, 112 K 62 fillér tőkekövetelés, ennek 1913. évi március hó 13-ik napjától járó 5% kamatai és 83 K 60 fillér megállapított per- és végrehajtási költség, valamint a csatlakozottnak kimondott dr. Szegő Henriknek 533 K 33 fillér tőkekövetelése és járulékeinak behajtása végett, az algyógyi kir. járásbírósnak területén levő s Algyógy községben fekvő s Péra Filimonnak az algyógyi 510 sz. tlkvi A 18 rdsz. 3036/2 hrsz. kert 1/2-ed részére 112 K 50 fill., az u. o. 1910 sz. tlkvi A 1 rdsz. 3908—3910/2, 3913, 3915, 3916 hrsz. a. szántó, kert, ház és udvar 1/2-ed részére 1107 K kikiáltási árban elrendeltetik.

A telekkönyvi hatóság az árverésnek 1916. évi május hó 25-ik napjának d. e. 9 óráját tűzi ki a telekkönyvi hatóság hivatalos helyiségébe s az árverési feltételeket a következőkép állapította meg:

Az árverés alá eső ingatlanokat a kikiáltási árnál alacsonyabb árban eladni nem lehet. Az utóajánlat akkor is kötelező, ha az ajánlattevő az árverésnél meg nem jelent.

Ha az árverésen az utóajánlatnál nagyobb ígéretet nem tesznek, az ingatlant az ajánlattevő által megvettnek kell kijelenteni. Az újabb árverés költségeit a vevő az ígért vételáron felül köteles fizetni.

Árverezni szándékozók kötelesek a kikiáltási ár 10%-át készpénzben vagy óvadékképes értékpapírban a kikiáltótnál letenni, avagy a bánatpénznek előleges bírói letétbe helyezeséről kiállított letéti elismervényt a kiküldöttnek átadni és az árverési feltételeket aláírni.

Kelt Algyógy, 1916. évi április hó 17-én.

A kir. járásbírósnak, mint tlkvi hatóságnak.

Dr. Szatmári s. k., kir. jegyző.

A kiadmány hitelül: *Tamasevics Dusan,* kezelő.

EGYESÜLT MOZGÓK

Szászvároson.

Vasárnap folyó évi május hó 7-én a „KÖZPONTI” szálloda nagytermében két fényes előadást tart cigányzene közreműködésével

Az utolsó imádság.

Társadalmi dráma 3 felvonásban.

A főszerepet **Henny Porten** játsza.

A cirkusz-királynő.

Amerikai artista szenzáció 3 részben.

Piccoló kisasszony.

Vigjáték 3 felv. A főszerepet Dorrit Weixler játsza.

Sascha hirdó 68. szám.

Helyárak délután és este: Páholy 6 K, I. hely 1 kor., II. hely 50 fill., III. hely 30 fill. Karzat 30 fill. Számozott helyek!

Előadás kezdete d. u. pont 6 és este 9 órakor.

Ezentul a jegyek eladása kizárólag vasárnapokon délelőtt 10—12, és délután 1—4 óráig a pénztárnál, a „Központi” szálloda termében történik. Felkérjük tehát a t. közönség, hogy a szokott helyeket legkésőbb déli 12 óráig megváltsa, mivel azokat ezen időn tul nem lehet rezerválni.

Szíves pártfogást kér teljes tisztelettel

A vállalat.

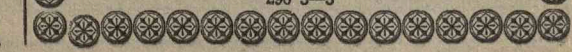
Értesítés!

Tisztelettel tudatom a nagy-érdemű közönséggel, hogy fényképészeti műtermemben

eszközölt felvételek — miután sikerült újra kellő munkakerőket beállítanom — a leg-rövidebb idő alatt készítettnek el. Felvételeket nappal és este is a legszebb és a legjutányosabb árban eszközölök. ::: Tisztelettel:

Róna Jenő fényképész.

290 3—3

Algyógyon levő **mészáros-üzlet**em berendezéssel (jégszekrény, jégverem stb.) 1916. július 31-re átadó, illetve eladó. **Felter Herman.** 258 7—

Hivatalnok elvállal az estéli órákra könyvelést, levelezést vagy más irodai (írással) munkát. Megkeresések e lap kiadóhivatalába „Hivatalnok” jellegre küldendők. A cím ugyanott megtudható. 289 3—4

Tavaszi és nyári szezon!

Szövetek egész öltönyökhöz!

Brünni, reichenbergi és olmtüzi posztógyárakból pervien- és doszking-szövetek, a magas klérus számára, előírás szerinti anyagok hivatalnoki egyenruhákhoz, tűzoltók és tornászok számára is, livrée-posztók,

úri- és női-loden-szövetek, női costum ruha-szövetek,

billiárd huzatok, posztók játékasztalokhoz és kocsihoz stb. jutányos, tisztességes, tartós, tiszta gyapju brünni posztóárakat és nem olcsó rongyokat, amelyek alig érik meg az elkészítés árát, ajánl:

SZATHMÁRY ALADÁR
a brünni, reichenbergi és olmtüzi posztógyárak képviselője és hatóságilag engedélyezett kereskedelmi ügynökség Szászvárosban, Sétatér-utca 5. szám.
223 6—

Tavaszi és nyári szezon!

ÉRTESÍTÉS!

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy Szászvárosban, Malom-utca 5. sz. alatt

mosó, Vegytisztító és fényvasaló

intézetet létesítettem. Elvállalok mindennemű női és férfi fehérnemű mosást, vasalást, valamint kosztümök és öltönyök tisztogatását. Szolid kiszolgálás! Olcsó árak! A n. é. közönség b. pártfogását kéri, teljes tisztelettel:

Wagner Albertné.

299 1—10

Jó forgalmu és jó hírnévnek örvendő **VENDÉGLŐMET** betegség miatt azonnal kiadom. **KOVÁLTSIK SIMON** vendéglős, Ország-ut 9. szám. 292 2—

„Szászvárosi Takarékpénztár Részvénytársaság”

1. Elfogad betéteket tőkekamatadó levonása nélkül;
2. Leszámitol és visszleszámitol (reescomptál) váltókat, utalványokat és csekkeket;
3. **Finanszíroz** bárminő ipari és kereskedelmi vállalatot;
4. Hitelt nyújt építkezésekre.
5. **Jelzálogkölcsönt** ad adós- vagy óvadék-levelekre s már fennálló jelzálog kölcsönöket konvertál;
6. **Vesz és elad** külföldi pénznemeket, arany- és ezüst-érmeket, értékpapirokat és sorsjegyeket;
7. **Kölcsönt nyújt** mindennemű részvényre, sorsjegyre kedvező feltételek mellett;
8. **Bevált és leszámitol** szelvényeket és kisorsolt értékpapirokat s a sorolásokat díjmentesen megvizsgálja.

293 2—

Az igazgatóság.

Jó és olcsó borok SCHULERI FRIGYES cégnél Szászváros.

Marosmenti asztali Mihu dr. termése
Küküllőmenti (Zsidve-Bolkács) asztali
Küküllőmenti faj-ruhlandi, rizlingi,
leányka, muskotály-borok
Küküllőmenti ó-csemegebor
Herceg Windischgrätz-féle ó-peccsenye
Herceg Windischgrätz-féle ó-szamorodni
Magyar pezsgő **Andrényi Carte Bleu**
" " **Andrényi Sec**
" " **Törley Talisman**
" " **Casino**
" " **Reservé**

291 3—10

Jó házi-koszt!

Szászvárosban, Varga-utca 2. szám alatt (Schwank-féle házban) kitünő erdélyi házikoszt, ebéd (3 tál étel) vacsora, reggeli (kávé), akár ott elfogyasztva, akár házhoz vive, a mai drága viszonyokhoz mérten **olcsó árban kapható.** Az abonálás előre fizetendő. Értekezhetni

Gáspár Józsefné-vel
265 Szászváros, Varga-utca 2. sz. 7—10

Veszek

arany törmeléseket, törött gyűrűket, használhatatlanná vált arany ékszereket s más arany tárgyakat a legmagasabb áron. Levélbeli ajánlatokra is válaszolok.

MARGEL N. órás és ékszerész
SZÁSZVÁROS, Vásár-utca.
255 8—

„Központi” Central szálloda Szászvárosban.

A „Központi” szálloda alólírott vendéglőse tisztelettel ajánlja

éttermét és kávéházát

a n. é. közönség b. figyelmébe és jóindulatába. — Izletes ételek, tisztán kezelt és hűtött italok! Naponként friss csapolású sör! — Féregmentes, kellemes szobák, valamint vonatérkezésekhez omnibuszok és kocsik állanak a n. é. közönség rendelkezésére. Olcsó árak, pontos kiszolgálás! Két billiárd asztal! (Telefonszám 7.) Tisztelettel:

MIROVITZ IGNÁC

a „KÖZPONTI” (Central) szálloda vendéglőse. 257 8—15

BENKŐ áruház

az egyedüli áruház, hol a legjutányosabban szerezheti be áruszükségletét. Nagy választék kész férfi-, fiu- és gyermek-ruhákban, felöltőkben, kosztümökben, kalapokban, valamint mindennemű férfi divatcikkekben. Továbbá női courens árukban, u. m.: szövetek, színes selymek, kretonok, zefírek, vásznak, paplanok, függönyök, szőnyegek, gyermek-ruhácskák, ernyők, utazó-kosarak és minden e szakmához tartozó árucikkek. Ajánlja a cég férfi-, női-, fiu- és gyermek-

266 **CIPŐIT** 6—40

a jelenlegi viszonyokhoz képest a legolcsóbb napi árban. Tisztelettel

BENKŐ ÁRUHÁZ.

NYOMATOTT A SZÁSZVÁROSI KÖNYVNYOMDA RÉSZVÉNYTÁRSASÁG QYORSSAJTÓJÁN 1916.